

ИЗВАДКИ ОТ ОБОБЩЕНИЕ НА ПРОУЧВАНЕ: СЪБИРАНЕ НА ДАННИ ЗА ВЪЗМОЖНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ПРИ РЕВИЗИЯТА НА НОВИЯ ПОДХОД

Проучването е проведено в рамките на проект "Гласът на МСП при създаване на Европейските политики" финансиран от Европейската Комисия – Главна Дирекция Предприятия с цел да се подпомогне ЕК при създаване на по-благоприятна регулативна и административна рамка за МСП, да се засили участието на МСП в процеса на създаване политиките на ЕС. Бяха анкетирани 41 фирми на територията на България в това число – 33 производители, 8 търговци на едро и дребно.

В анкетните карти бяха засегнати най-различни въпроси относно СЕ маркировката и други, целящи събиране на данни за възможното въздействие на предвидените нови мерки, които ще влязат в сила след приемането ни в ЕС.

Зададените въпросите бяха разделени на части – такива за производители и търговци на едро, за производители и търговци на дребно и такива само за търговци на дребно и само за производители.

Един от въпросите бе: "Според Вас кои от основните моменти в ревизията на Новия Подход крият най-голям потенциал за повишаване на конкурентоспособността на предприятията в Европейския съюз". Според анкетирания основните моменти ще са:

- усъвършенстване на процеса на стандартизация – 14 фирми
- по-голяма гъвкавост при процедурите за оценяване на съответствието – 15 фирми
- по-добър надзор на пазара – 12 фирми

На въпроса за мерките, които трябва да се вземат относно безопасността на стоките, търговци и производители отговориха, че най-голямо внимание трябва да се обърне на:

- по-строги изисквания преди пускане на пазара;
- задължително включване на нотифициран орган в процеса на оценяване на съответствието;
- засилен надзор на пазара;
- по-строги изисквания преди пускане на пазара;
- по-добра законова защита на СЕ маркировката.

Фирмите споделят, че по-строгите изисквания ще доведат до разходи за повишаване на безопасността на стоките, а това може да включва и наемането на нов персонал, който да отговаря за този процес. Това от своя страна води до повишаване на разходите за заплатите и осигуровки от страна на работодателя.

При задължителното включване на нотифициран орган почти няма да се забележи някаква финансова или административна тежест, тъй като нотифицирания орган е организация която следи за безопасността, но тя не се финансира и издържа от дейността на предприятието, което произвежда или продава даден продукт.

Контролът над пазара не би трябвало да доведе до утежняване, понеже не се осъществява от производителя, а от специализиран орган.

На въпроса "Използвате ли доброволни маркировки за качество и безопасност в допълнение на СЕ маркировката" анкетирания отговориха и с да и с не. Доводите на тези с отговор "да" бяха следните:

- за да задоволя очакванията на крайния потребител;
- застрахователните компании го изискват;
- поради недостатъчно доверие в СЕ маркировката;
- някои маркировки улесняват достъпа на стоки до някои пзари.

На въпроса "Ако доверието в СЕ маркировката се засили, бихте ли продължили да използвате други маркировки" фирмите отговориха

- Да, ще използваме същия брой допълнителни маркировки (6),
- Да, ще използваме по-малък брой допълнителни маркировки (2),
- Не, повече няма да използваме допълнителни маркировки (2) и

една от фирмите отговори с Не знам, останалите не дадоха отговор на този въпрос.

Проучването показва, че повечето потребители не разбират какво означава СЕ маркировката. Много често тя се възприема като индикатор за произход или индикатор за това, че продуктът е одобрен и тестван от властите. На въпроса "Смятате ли, че това погрешно разбиране на значението на СЕ маркировката има някакво отрицателно влияние върху вашия бизнес" фирмите отговориха с "Да" (10), с "Не" (19), с "Не знам" (10).

85 – 90 % от анкетираниите фирми споделиха, че в повечето случаи, консуматорите купуват по-евтини и не толкова сигурни продукти по погрешка, незнаещи за значението и целта на СЕ маркировката.

Бяха предложени няколко опции относно СЕ маркировката:

- СЕ маркировката запазва досегашната си форма и значение
- СЕ маркировката се запазва за продукти, които са сертифицирани от нотифициран орган
- СЕ маркировката отпада
- СЕ маркировката се поставя върху продукти, сертифицирани от производителя, за продукти сертифицирани от трети страни, заедно със СЕ маркировката се поставя и допълнителна маркировка

Анкетираниите имаха възможност да избират между 3 отговора:

“Никакво или незначително въздействие”,

“Умерено въздействие”,

“Значително въздействие”.

Според 18 от фирмите опцията “СЕ маркировката запазва досегашната си форма и значение” ще има “Никакво или незначително въздействие”, според 13 от тях ще има “Умерено въздействие” и само 6 от анкетираниите отговориха, че ще има “Значително въздействие”. За опцията “СЕ маркировката се запазва за продукти, които са сертифицирани от нотифициран орган” отговорите бяха 5 за “Никакво или незначително въздействие”, 19 за “Умерено въздействие” и 10 за “Значително въздействие”. За предложението “СЕ маркировката отпада” 8 отговориха с “Никакво или незначително въздействие”, 6 с “Умерено въздействие” и 23 с “Значително въздействие”. На опцията “СЕ маркировката се поставя върху продукти, сертифицирани от производителя, за продукти сертифицирани от трети страни, заедно със СЕ маркировката се поставя и допълнителна маркировка” бяха дадени следните отговори – 9 фирми казаха, че ще има “Никакво или незначително въздействие”, 20 от тях мислят, че ще има “Умерено въздействие” и само 8, че ще има “Значително въздействие”.

На въпроса “Можете ли да определите щетите в (%), нанесени на вашето предприятие за година, поради нелоялна конкуренция от продукти, които не са в съответствие” повечето от фирмите отговарят, че загубите са около 13,5 % от оборота.

На въпроса какъв % от продуктите във вашия сектор не са в съответствие част от фирмите отговориха с “Не знам”, а другата част отговори, че % от продуктите, които са в несъответствие е 51.67 %.

Бе зададен въпрос “Изпитвали ли сте разлика в степента на надзора на пазара в различните страни от ЕС”, на който 4 от фирмите отговориха с “Да”, 16 фирми с “Не” и 21 отговориха с “Не знам”.

Бе засегнат и въпроса “Има ли облекчения при “In house testing”. 24 от фирмите отговориха с “Да” и едва 6 с “Не”.

В момента модулното решение (93/465/ЕЕС) съдържа три различни модула за осигуряване на качеството “D” – модул за осигуряване на качеството на производството, “F” – модул за осигуряване на качеството на продукта и “H” – модул за пълното осигуряване на качеството. Бе зададен въпроса дали ще има значение ако тези три модула се обединят в един гъвкав или да си останат така разделени. Фирмите отговориха 25 с “Да”, 6 с “Не” и 6 с “Не знам”.

Част от въпросите бяха само за производители. На въпроса “Ползвате ли услугите на нотифициран орган” 22 фирми отговориха с “Да” и 16 с “Не”. На същия въпрос, само че за услуги на нотифициран орган от страните на ЕС 4 фирми отговориха с “Да” и 16 с “Не”.

На въпроса “Винаги ли използвате един и същ Нотифициран орган” 19 от фирмите отговориха с “Да” и 2 с “Не”.

“Имали ли сте проблеми с нотифицираните органи” на този въпрос бяха дадени следните отговори:

- Много високи цени – 3 фирми
- Прекалено стриктна интерпретация на изискванията – 1 фирма
- Голямо забавяне – 3 фирми
- Грешка в оценяването – 1 фирма
- Недостатъчна компетентност – 1 фирма
- Неспазване на търговската тайна – 3 фирми

* Попълнените анкетни карти от фирмите и обобщението за България са изпратени в ЕК, Главна дирекция Предприятия.

** Пълният текст на обобщението на английски език можете да получите в офиса на ЕИЦ Добрич.

Превод и редакция: Г. Колев ЕИЦ Добрич, в рамките на проект "Гласът на МСП при създаване на Европейските политики" финансиран от Европейската Комисия – Главна Дирекция "Предприятия"